

Dit plusartikel heeft u cadeau gekregen

Vanaf €2,50 p/week leest u onbeperkt verder. [Bekijk onze abonnementen.](#)

Hoe de fiets de auto uit Amsterdam verjoeg

Landelijke fietsdemonstratie voor de herdenking van verkeersslachtoffers. © Nationaal Archief

Amsterdam en de fiets: nu zijn ze onlosmakelijk met elkaar verbonden. In het Stadsarchief is te zien hoe de fiets de stad wist te veroveren op de auto.

DOOR: MAARTEN MOLL 7 APRIL 2019, 12:00

Stop de kindermoord' stond op affiches die in 1973 ook in Amsterdam te zien waren. Daarbij was een tekening van een aangereiden fiets en de slogan 'jacht op klein wild, 't hele jaar door'. Het ging om een protestactie gericht tegen de 'gruwelijke' onveiligheid in het verkeer, waarbij veel

≡ **Het Parool**

Een afbeelding van dat affiche is te zien op de overzichtelijke tentoonstelling Fietsstad Amsterdam in de centrale hal van het Stadsarchief.

Ze gaat over de stad en de fiets, die onlosmakelijk met elkaar zijn verbonden. De tentoonstelling opent met het bekendste beeld waarin de stad Amsterdam en de fiets zijn samengebracht: een zwart-witfoto van een gracht met op de brug een rode fiets. Ikea maakte er een poster van die al 427.000 keer verkocht was toen programmamaker Tom Roes er de documentaire Vilshult over maakte.

Fietsstad Amsterdam

Wat Fietsstad Amsterdam vooral duidelijk maakt, is dat relatief prettig en veilig fietsen in de hoofdstad niet altijd een vanzelfsprekendheid is geweest. De fiets heeft de stad voor een deel op de auto - die symbool stond voor vooruitgang - moeten veroveren.

Eva Flipse, projectmedewerker van het Stadsarchief, stelde de tentoonstelling samen met initiatiefnemer Marjolein de Lange.

De Lange is zelfstandig adviseur-onderzoeker op het gebied van (fiets)verkeer en verkeersveiligheid, en verbonden aan de Fietsersbond. Ze werkte samen met Fred Feddes aan het boek bij de tentoonstelling: Fietsstad Amsterdam. Hoe Amsterdam fietshoofdstad van de wereld werd.

“Er zijn in Amsterdam 880.000 fietsen en elke dag ruim 650.000 fietsverplaatsingen”

Het is opmerkelijk dat er nooit eerder een boek is geschreven over Amsterdam als fietsstad," zegt De Lange, "want de stad is de laatste veertig jaar echt enorm veranderd, mede door de fietser en het fietsbeleid van de gemeente."

≡ **Het Parool**

"Er zijn in Amsterdam 880.000 fietsen, ruim 650.000 fietsverplaatsingen per dag, goed voor 2 miljoen fietskilometers."

De tentoonstelling laat zien hoe die cijfers de stad hebben gedwongen te veranderen: hoe de auto langzaam werd en wordt teruggedrongen. Zo was het eens niet vanzelfsprekend om bij de bouw van een brug rekening met fietsers te houden.

Ook was er het angstaanjagende plan van hoofdcommissaris van politie Kaasjager, die in 1954 opperde om een groot aantal grachten te laten dempen om daar parkeerplaatsen van te maken. Verder laat de tentoonstelling zien hoe de autolobby op 'Stop de kindermoord' en het groeiende verzet tegen de auto reageerde met de actie 'Blij dat ik rij'.

Verkeersellende

De Lange staat stil bij een foto van een volledig verblikte Kinkerstraat in 1974. "Ik wilde verkeersellende zien, maar de meeste foto's in het Stadsarchief tonen vrij lege straten. Gelukkig vind ik deze serie over de Kinkerstraat. Je ziet alleen maar auto's, voor de tram was er ook geen doorkomen aan.

Er is veel veranderd, want nu geldt daar eenrichtingsverkeer en liggen er aparte, smalle fietspaden. Die zijn nu voer voor discussie vanwege de toenemende drukte. Moet de fietser meer ruimte krijgen?"

Straatje voor straatje

Meer ruimte kreeg de fietser al van gemeenteraadslid Michael van der Vlis, op de foto met zijn karakteristieke sandalen, die zijn voorstellen, verwoord in de pioniersnota Fietsen in Amsterdam in 1978 na de gemeenteraadsverkiezingen als wethouder mocht gaan uitvoeren. Dat deed hij met actievoerders van de Fietsersbond, die hij uitnodigde om samen knelpunten op te lossen. Daarmee werd de fiets voor het eerst vast verankerd in het gemeentelijke beleid.

≡ Het Parool

Plusnet Fiets - een netwerk van snelle, veilige en aantrekkelijke fietsroutes door de stad - is voor 95 procent voltooid. De Lange: "Elke straat is veilig gemaakt en het autoparkeren wordt teruggedrongen, maar het blijft hard werken om het zo te houden, én te verbeteren."

Fietsstad Amsterdam, Stadsarchief, t/m 30/6.

Dit is een artikel van Parool Plus. Parool Plus artikelen zijn exclusief voor abonnees.

Volg en lees meer over:

Noord-Holland Amsterdam

Onbeperkte toegang?

Vanaf €2,50 p/week leest u onbeperkt verder.

Bekijk onze abonnementen

GERELATEERD

Zeer weinig treinen door storing bij Duivendrecht

9 APRIL 2019

Petitie: betaalde seks moet strafbaar worden

9 APRIL 2019

Christie's veilt collectie echtpaar Hoekstra

9 APRIL 2019

MEEST GELEZEN

≡ Het Parool

2 ~~Snorfietzers over nieuwe regels. Het moment om in weg te doen~~

3 12 extra handhavers op 36.000 snorfietzen: is dat genoeg?

4 13-jarige jongen zwaargewond na aanrijding met tram 2

5 Waarom staat juwelier Schaap en Citroen voor de rechter?

[**BEKIJK HELE LIJST**](#)

Archief

Digitale krant

Alle rechten voorbehouden

Lees de gebruiksvoorwaarden

© DE PERSGROEP 2019

MOBIELE APPS

iOS

Android

Digitale krant iOS

Digitale krant Android

HET PAROOL

Colofon

Auteursrecht

Cookiebeleid

Privacy

Gebruiksvoorwaarden

Vacature

Over deze website

RSS feeds

SERVICE EN CONTACT

Abonneren

Service

Veelgestelde vragen

Contactgegevens

Adverteren

Meer Parool

≡ **Het Parool**
